

EL 9 MÓN

MONOGRÀFIC ESPECIAL
SOBRE ELS OBJECTIUS
DE DESENVOLUPAMENT
SOSTENIBLE

Dilluns, 27 de març de 2023

Reducció de les desigualtats

**EL
REPORTATGE**

La cooperació
per fer front a
una desigualtat
que creix més
que la pobresa

**L'OPINIÓ
DE RAMON
ALCOBERRO**

L'autor es
pregunta si no
estem abusant
del discurs
catastrofista

Relacions de poder i de producció desiguals

L'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número 10 defensa la reducció de les desigualtats

Reduir la desigualtat dins dels països i entre ells és l'enunciat de l'Objectiu de Desenvolupament Sostenible número 10. És, de fet, un dels ODS més transversals perquè són necessaris molts actors a treballar-hi per reduir-les. L'economia i la política serien, simplificant molt, els detonants de la desigualtat. Però ho explica amb més detall David Minoves, director del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament: "Són les relacions de poder i de producció desiguals". Quan parla de producció es refereix tant als recursos naturals com a la producció industrial i el comerç. "Tant entre latituds com també dins dels mateixos països hi ha relacions de poder i de producció desiguals." El tema econòmic "reforça aquesta desigualtat, i els sistemes polítics el que fan és garantir que aquestes desigualtats es perpetuïn".

La desigualtat en termes de riquesa és "la punta de l'iceberg", perquè hi ha una complexa relació de desigualtats múltiples en termes de "renda, d'accés a serveis socials bàsics, a recursos productius, entre grups ètnics, entre homes i dones o entre àrees geogràfiques". Des del fons creuen que "són desigualtats no inevitables; es poden reduir si s'apliquen polítiques públiques adequades, si es corregeixen aquests desequilibris en relacions de poder i es modifiquen les idees i creences injustes que sustenten aquestes desigualtats". Minoves subratlla: "La desigualtat no és natural. És producte de l'acció humana". En aquest sentit posa l'exemple de zones molt riques en recursos naturals però amb molta pobresa.

Aquí hi hauria un punt important a destacar, i és que hi ha països del Sud global amb un percentatge de milionaris molt alt. És el cas de l'Índia, un país que també registra més pobres en termes absoluts. D'aquí que les Nacions Unides detecti en els seus informes l'augment de la desigualtat dins dels països. En aquest sentit, Minoves destaca que "allò que més ha crescut no és la pobresa, sinó la desigualtat", un tema "que hem d'afrontar i combatre".

La pandèmia va reforçar la necessitat de combatre la desigualtat a escala global

Pren cada vegada més força el missatge que cal combatre la desigualtat a escala internacional i globalment, i la pandèmia de la covid-19 va ajudar-hi; un punt positiu enmig d'aquell context tràgic: "No hi havia cap zona segura", ni al Nord global ni al Sud global. "Això s'ha reforçat i també ha fet obrir molt els ulls a moltíssima

David Minoves dirigeix el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament

gent a favor de la cooperació al desenvolupament", diu Minoves.

El Fons Català de Cooperació al Desenvolupament és una entitat municipalista. Aplega més de 300 governs locals entre els quals hi ha ajuntaments, consells comarcals, l'Àrea Metropolitana de Barcelona, diputacions i alguna entitat municipal descentralitzada. La seva missió és la cooperació al desenvolupament i la solidaritat internacional treballant en els àmbits del desenvolupament, l'acció humanitària i la sensibilització i l'educació per la justícia social.

L'Agenda 2030, una oportunitat per reforçar la coherència de les polítiques en relació amb la cooperació

El document de les Nacions Unides ha ajudat el fons a explicar "per quina raó cal fer cooperació", diu Minoves, perquè els ODS "són alhora locals i globals" i això fa que hi hagi una agenda compartida. "Ha estat una oportunitat per reforçar la coherència de les polítiques municipals en relació amb la cooperació i el desenvolupament."

L'Agenda dona un marc referencial de planificació de polítiques públiques locals en els municipis tant del Sud com del Nord. Més que redefinir l'entitat o reorientar objectius, el que s'ha fet des del fons és "llegir el que ja estàvem fent i comunicar-ho", i també ha implicat "una feina de revisió i decodificació de les actuacions gestionades pel fons". Minoves destaca que la voluntat d'assolir

aquests ODS per part dels actors municipalistes "ha generat un augment de recursos destinats a projectes pel Fons Català en aquests quatre anys".

Això no obstant, reconeix les limitacions dels governs locals en l'assoliment de l'ODS 10 i apel·la sobretot als governs nacionals i als organismes internacionals. En aquest sentit, apunta que l'Organització Mundial del Comerç, per exemple, "ha d'aplicar polítiques que tendeixin a reduir la desigualtat per accedir a la terra o a la capacitat de vendre productes dels països del Sud global", moltes vegades sotmesos a aranzels o a dificultats en la comercialització.

AL DETALL

Projectes al Camerun, Colòmbia, el Senegal o el Salvador

Entre els més de 300 socis del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament hi ha 26 governs locals del Vallès Oriental, 21 d'Osona, 4 del Moianès i 2 del Ripollès. Es compten entre els socis més actius i participen en diversos projectes de cooperació, la gran majoria a l'Àfrica subsahariana. Són comarques que registren molta població migrada d'aquella zona, fet que ha contribuït a apropar-ne més la problemàtica.

L'Ajuntament de Manlleu participa en projectes d'empoderament de dones en zones rurals del Camerun. El de Montmeló, en projectes d'implementació de l'acord de pau a diferents regions de Colòmbia (Catatumbo, Magdalena Media, Cauca i Bogotà).

Isidre Pineda, alcalde de Caldes de Montbui, té actualment la presidència del fons. L'Ajuntament treballa al centre Catalunya-Mampatim (Senegal), on fan educació en el lleure i activitats esportives, culturals i educatives que permeten certa autonomia econòmica. La Garriga, per la seva banda, col·labora en un projecte de transport escolar a El Bajo Lempa (el Salvador). A través de la Fundació Balonmano, l'Ajuntament de Granollers participa en un projecte que promou la pràctica de l'esport femení a Kédougou (Senegal). El de Vic té diversos projectes, un és l'empoderament econòmic i social de joves estudiants en un centre de formació professional de Ziguinchor al territori de Casamance (Senegal). O el de Torelló treballa en l'establiment de perímetres agrícoles a Kolda (Senegal) per millorar la productivitat agrícola donant suport a dones per respondre a la sobirania alimentària i independència econòmica.

El centre Catalunya-Mampatim a Kolda (Senegal), projecte amb el suport de Caldes

Granollers: esport per a la inclusió social

Més enllà del marcador, dels podis o les medalles, hi ha esforç, superació, treball en equip... valors que posen de manifest que l'esport és quelcom més que resultats. I és que l'esport és una eina amb gran capacitat transformadora de la societat i un pilar per assolir els objectius de desenvolupament sostenible (ODS), ja que promou la tolerància i el respecte, fomenta l'empoderament de les dones i nenes i la igualtat d'oportunitats, i incideix positivament en matèria de salut, educació i inclusió social.

Grans esdeveniments com els Jocs Special Olympics en són un exemple i Granollers, que acollirà aquesta cita esportiva del 30 de març al 2 d'abril, tindrà una nova gran oportunitat per demostrar-ho. Utilitzant l'esport com a vehicle per al foment de la inclusió i la integració de les persones, tornarà a obrir una finestra al món per visibilitzar i empoderar les persones amb discapacitat intel·lectual, generant complicitats solidàries i de respecte a la societat.

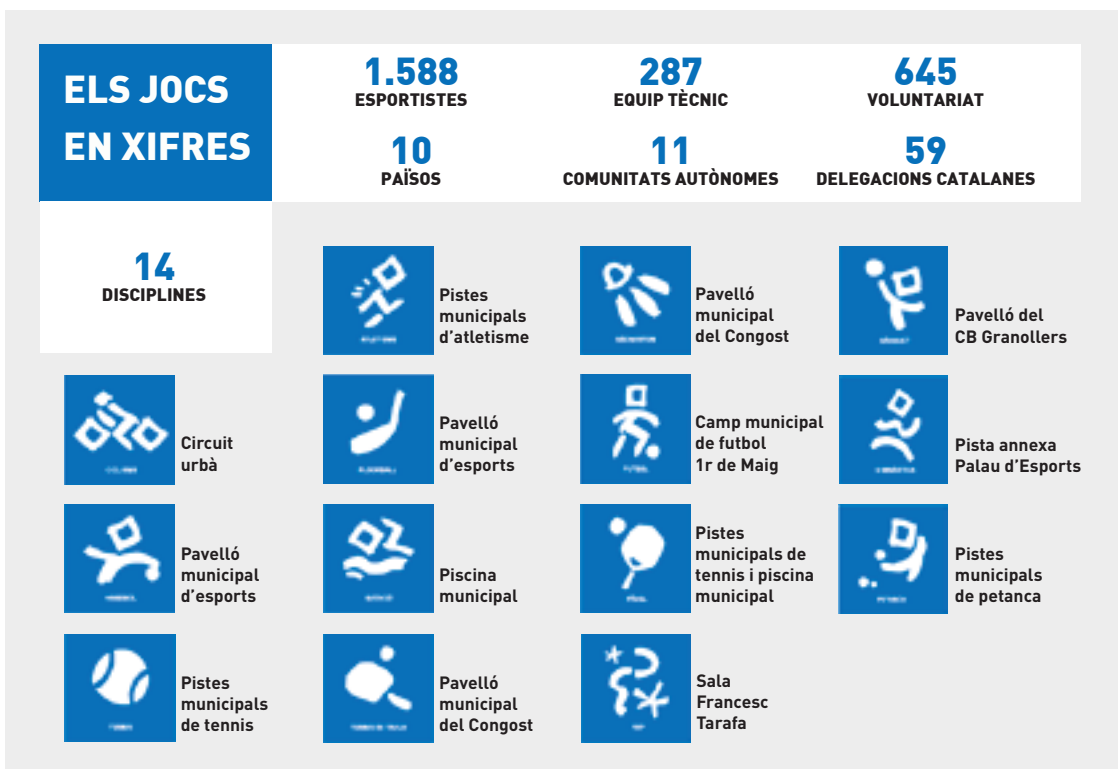
Referent de l'esport inclusiu

Aquesta és la segona vegada que la ciutat de Granollers acull una edició dels Jocs Special Olympics, que torna a ser la seu d'un esdeveniment de caràcter internacional i es consolida com a referent de l'esport per a les persones amb discapacitat intel·lectual.

Un punt de trobada de milers d'atletes, entrenadors, famílies i ciutadans. Perquè els Jocs són competició, la cita més important per a les persones amb discapacitat intel·lectual, però també convivència, activitats socials, lleure i sobretot reconeixement del paper que aquestes persones juguen a la nostra societat. Uns Jocs esportius que tornaran a desplegar-se a Granollers amb un alt component social.

Ciutat compromesa

Granollers té experiència en grans esdeveniments esportius, que generen oportunitats úniques per construir societats millors, ja que perme-

ten impulsar el desenvolupament social i econòmic, la salut, l'educació... i són potenciadors i maximitzadors dels valors inherents a la pràctica esportiva.

Des dels Jocs Olímpics del 92 fins als Mundials d'handbol masculí 2013 i el femení del 2021, passant pels Jocs Specials Olympics del 94, que enguany tornen a celebrar-se a

Granollers.

Les 37 edicions de La Mitja, que reuneixen milers de corredors d'arreu i que compta amb un marcat vessant solidari; el projecte d'handbol al Senegal per empoderar i capacitar les noies a través de la pràctica esportiva, com a eina per enfortir lligams socials i culturals, o de l'Sport!Op!, projecte europeu

per desenvolupar estratègies locals basades en la comunitat fent servir l'esport com a vehicle d'inclusió social. Tots tenen un denominador en comú: l'esport. L'esport com a eina de transformació i de la qual Granollers aposta per seguir promouent i fomentant una societat, una ciutat i un món millor, alineada amb els ODS.

DEL 30 DE MARÇ AL 2 D'ABRIL

jocsspecial.cat

ARRIBADA DE LA TORXA
Dimecres 29 de març | 19 h
Plaça de la Corona fins a la plaça de la Porxada

CERIMÒNIA INAUGURAL
Jocs Special Olympics
Dijous 30 de març | 17 h
Palau d'Esports de Granollers

FIRA DELS JOCS
Divendres 31 de març i dissabte 1 d'abril | 11 a 20 h
Places Porxada, Maluquer i Salvador i Lluís Perpinyà

COMPETICIONS ESPORTIVES
Divendres 31 de març i dissabte 1 d'abril | 10.30 a 19 h
Equipaments esportius

CAMINADA INCLUSIVA MÚTUA DE GRANOLLERS
Diumenge 2 d'abril | 10.30 h
Sortida des de la plaça de la Porxada i recorregut fins al Palau d'Esports.
Participació oberta a tothom

ACTE DE CLOENDA
ENTRADA GRATUÏTA
Diumenge 2 d'abril | 12 h
Palau d'Esports de Granollers

VENDA D'ENTRADES CERIMÒNIA INAUGURAL

INSCRIPCIONS GRATUÏTES CAMINADA INCLUSIVA

Un ferm compromís amb el 0,7 per cent

El Fons Català de Cooperació al Desenvolupament va néixer l'any 1986 fruit d'un acord entre vuit ajuntaments i quatre organitzacions no governamentals per plantejar accions de cooperació. Era un context de molts processos d'alliberament nacional, de països en situació d'alta pobresa i d'un moment en què les ONG havien llançat la proposta que destinar el 0,7% del PIB a l'ajuda al desenvolupament era una responsabilitat de totes les administracions.

Aquell context no és l'actual. Els objectius de la lluita contra la pobresa i les desigualtats a escala internacional; dedicar el 0,7% dels tributs propis dels ens locals a la cooperació, i contribuir al desenvolupament d'una societat més justa, igualitària i en pau arreu del món "es mantenen", diu David Minoves. Però en funció de les necessitats i l'evolució del desenvolupament al llarg d'aquests anys, l'associació s'ha anat adaptant. En destaca tres principis clau: primer, l'administració local "ha estat la més constant" en el treball a favor de la cooperació al desenvolupament. Segon, la capillaritat; el fet d'estar connectats amb la societat de molts municipis permet tenir una xarxa de suport "molt més potent, perquè no depèn d'una única administració i d'un únic pressupost que pot fer girs de volant sobtats". I tercer, ha permès connectar directament la societat catalana amb la de molts països a tra-

vés del municipalisme i "fa aquesta funció d'agermanament, de cooperació molt més horitzontal" que no es limita al donant-receptor, sinó "molt més igualitària".

Hi ha socis del fons que han arribat a destinar la xifra del 0,7% a la cooperació, "no en són molts, però és significatiu que hagin mantingut aquest suport des de fa molts anys". En aquest sentit, Minoves destaca que els governs de l'Estat i de Catalunya estan lluny d'arribar a aquesta xifra. Diu que cal tenir en compte que els ajuntaments van adquirir aquest compromís en el seu moment per "una pulsio solidària adquirida voluntàriament", perquè la responsabilitat és dels estats econòmicament més desenvolupats, que "és a qui interpel·la les Nacions Unides l'any 1970".

La Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local de l'any 2013, que donava molt poder a secretaris i interventors, ha posat més restriccions a la capacitat dels consistoris per dedicar recursos a un lloc o un altre. Minoves també fa esment a l'augment dels requeriments burocràtics per treballar en països més empobrits. Una altra qüestió que ha afectat el fons són "les pulsions solidàries", que han anat reorientant el compromís amb la solidaritat i la cooperació. És el cas dels anys 2015 i 2016 amb la crisi d'acollida a persones que fugien del conflicte de Síria. La covid-19 també va reorientar bona part dels pro-

Transport escolar al Bajo Lempa, al Salvador

Projecte dels perímetres agrícoles de cooperatives de dones al Senegal

jectes del fons, com també ho ha fet en els últims mesos la guerra d'Ucraïna. Això, però, no els ha fet abandonar projectes que es porten a terme des de fa molts anys amb comunitats locals de països del Sud. Aquests pro-

jectes solen crear un vincle entre les comunitats perquè, en ocasions, hi ha tècnics o regidors que hi viatgen, viuen de prop com s'estan executant i poden avaluar-ne l'impacte sobre les persones beneficiàries.

AL DETALL

Com revertir la deslocalització?

La justícia global, ambiental i els drets laborals són imprescindibles per reduir les desigualtats. Amb els processos de deslocalització que han viscut els països del Nord, les companyies transnacionals han traslladat la producció o part d'aquesta a països del Sud amb legislacions més laxes en matèria de medi ambient, drets laborals o treball infantil. I el procés "ha estat empobrint tant el Nord com el Sud", assegura Minoves, "i això cal revertir-ho".

La manera de fer-ho és augmentant la protecció dels drets laborals, l'erradicació del treball infantil, la igualtat de tracte entre homes i dones i la protecció del medi ambient en els països del Sud, perquè "en la mesura que això no es faci augmentarà aquesta deslocalització". La reindustrialització del Nord en part

pot ajudar a reduir aquestes desigualtats "si es veu acompanyada d'una millora en les condicions dels països del Sud perquè no sigui tan atractiu deslocalitzar".

En la seva opinió, caldria treballar per intentar buscar un mecanisme de sobirania en àmbits com l'alimentari o de tots els processos productius per garantir que totes les regions i països "tinguem capacitat d'emancipar-nos econòmicament i social". I apunta que si no hi ha aquesta capacitat de garantir l'emancipació i anem només amb una lògica de benefici màxim per a les empreses que estan segmentant i deslocalitzant els drets, "no ens estranyi després que trobem que es comencin també a segmentar els drets a casa nostra". Si ha passat als països del Sud, "per què no ens ha passar també a nosaltres?", conclou.

Projecte de millora de les condicions de treball de les dones al Camerun

Mercadona inverteix 21 milions d'euros en punts de recàrrega per a vehicles elèctrics

La previsió és acabar el 2024 amb més de 5.000 punts implantats i crear una de les xarxes més grans de l'Estat

Els Caps (clients) de Mercadona podran recarregar els seus vehicles elèctrics amb un sistema de recàrrega semiràpida mentre compren. La companyia de supermercats físics i de venda en línia renova i amplia la seva xarxa de punts de recàrrega de vehicles elèctrics amb l'objectiu de millorar el servei al Cap. L'empresa invertirà 21 milions d'euros per implantar aproximadament uns 5.000 punts de recàrrega semiràpida. D'aquesta manera espera convertir la xarxa de recàrrega de la cadena en una de les xarxes privades més grans de l'Estat espanyol i del sud d'Europa.

2.000 punts, cent dels quals ja tenen aquest sistema

La companyia disposa actualment de 2.000 punts. D'aquests, un centenar ja tenen aquest nou servei millorat, que s'anirà estenent a la resta de botigues de Mercadona de manera progressiva. La principal millora d'aquest sistema és que es multiplica per sis la velocitat de recàrrega. L'objectiu és que a finals del 2024 totes les botigues amb el nou model de Botiga Eficient implantat i amb pàrquing tinguin instal·lat aquest nou sistema.

El servei s'oferirà en col·laboració amb Iberdrola i Repsol. Les companyies energètiques gestionaran el servei i l'atenció al client dels punts de càrrega. El client podrà fer totes les gestions a través de l'aplicació mòbil dels dos proveïdors.

Estratègia de desenvolupament per a la transició energètica

Aquest moviment és un pas important de Mercadona cap a una estratègia de desenvolupament per a la transició energètica. Una estratègia que ja està en marxa i que inclou la implantació d'energies renovables i mesures d'estalvi energètic als centres de la companyia.

Juntament amb Iberdrola i Repsol com a operadors del punt de recàrrega i de Circutor com a fabricant dels carregadors, "estem creant una xarxa de recàrrega per a vehicles elèctrics de qualitat", ha explicat Àngela Clemente López, responsable del Servei de Recàrrega per a Vehicles Elèctrics a Mercadona. Una xarxa "que contribueix a fomentar l'ús del vehicle elèctric i a descarbonitzar el transport privat arreu del país, no només a les grans ciutats", afegeix.

Clemente subratlla que les persones usuàries de vehicle elèctric que utilitzin aquests carregadors "podran reduir aproximadament fins a la meitat el cost d'un trajecte respecte del seu equivalent tradicional".

Vehicle carregant-se al pàrquing d'una botiga de Mercadona

La recàrrega serà fins a sis vegades més ràpida i passarà d'oferir 3,7 a 22 kW. Dels 2.000 punts actuals, 100 ja tenen el servei

Punts de recàrrega per a vehicles elèctrics en una botiga de Mercadona

En col·laboració amb Iberdrola i Repsol, la companyia busca oferir un servei de recàrrega de qualitat a un preu molt competitiu

El mapa de l'esquerra indica les botigues del Vallès Oriental i el Ripollès on s'instal·laran els carregadors ràpids aquest any

ODS 10: REDUCCIÓ DE LES DESIGUALTATS

Bretxa del risc de pobresa %

2020	Homes	Dones
Catalunya	39,2	35,3
Espanya	31	28,3
Unió Europea	25,7	23,9

2021	Homes	Dones
Catalunya	32,9	28,5
Espanya	30,9	29,3
Unió Europea	25,5	23,6

Dades revisades 10 d'octubre de 2022

Font Catalunya: Idescat. Enquesta de condicions de vida. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat

Desigualtat de la distribució de la renda

2020	Homes	Dones
Catalunya	5,9	6
Espanya	5,8	5,7
Unió Europea	4,9 (b)	4,9 (b)

2021	Homes	Dones
Catalunya	5,5	5,4
Espanya	6,2	6,2
Unió Europea	5	4,9

Dades revisades 10 d'octubre de 2022

Percentatge d'ingressos del 40% de la població amb menys ingressos

2020	Homes	Dones
Catalunya	17,9	21,6
Espanya	--	--
Unió Europea	--	--

2021	Homes	Dones
Catalunya	19,4	21,1
Espanya	--	--
Unió Europea	--	--

Dades revisades 10 d'octubre de 2022

Font Catalunya: Idescat. Enquesta de condicions de vida. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat

Taxa d'ocupació ciutadans nacionals %

2021	Homes	Dones
Catalunya	78,3	72,5
Espanya	73,5 (b)	63,9 (b)
Unió Europea	78,9 (b)	69 (b)

2022	Homes	Dones
Catalunya	79,4	73,4
Espanya	--	--
Unió Europea	--	--

Taxa d'ocupació ciutadans de fora de la UE %

2021	Homes	Dones
Catalunya	68,5	51,6
Espanya	68,3 (b)	51,1 (b)
Unió Europea	71 (b)	47,2 (b)

2022	Homes	Dones
Catalunya	71,1	54,6
Espanya	--	--
Unió Europea	--	--

Dades revisades 15 de juny de 2022 (2021) | actualitzades 27 de febrer de 2023 (2022)

Font Catalunya: Idescat. Enquesta de població activa de l'INE. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat

Sol·licituds d'asil

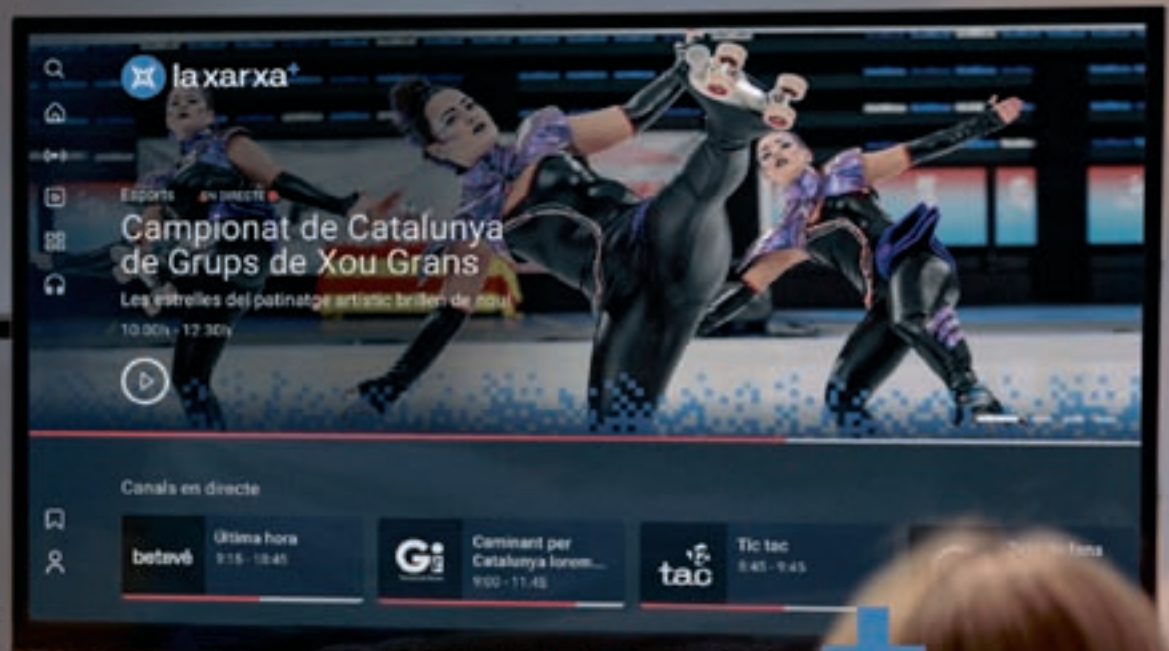
	Catalunya	Espanya	Unió Europea
2017	522	709	1.391 (b)
2018	1.061	1.127	1.263 (p)
2019	1.731	2.444	1.413 (b)
2020	1.245 (p)	1.824 (p)	933 (p)

Dades actualitzades novembre de 2021

Font Catalunya: Ministeri de l'Interior. Font Espanya i Unió Europea: Eurostat

(p) Dada provisional
(b) Ruptura de la sèrie temporal
(--) Dada confidencial, amb baixa fiabilitat o no disponible

Més a prop.
Més continguts.
Més Vallès.

Gaudeix de la programació de VOTV quan, com i on tu vulguis a La Xarxa+, la plataforma gratuïta de contingut audiovisual de qualitat, de proximitat i en català.

Descarrega't l'app per a qualsevol dels teus dispositius.

laxarxames.cat

Ramon Alcoberro Pericay

Doctor en Filosofia
Diplomat en Teologia

Anar a menys amb elegància

Primer en van dir desenvolupament sostenible, que traduït significava “creixeu però no gaire”. Després a l’invent li van posar decreixement per avisar-nos que no ens féssim il·lusions perquè la festa s’havia acabat i la pagaríem cara (tot i no haver-hi estat ni convidats, que ja és broma). Tampoc no va funcionar. Així que ara toca el “col·lapsisme”, que és com arribar a les portes de l’infern de Dant i *Lasciate ogne speranza, voi ch’entrate*. Digueu-ne com us vingui de gust, la cosa és que quedi clar que no ens en sortirem. Tot de savis, i de manera eminentíssima i reverendíssima el Grup Intergovernamental d’Experts en Canvi Climàtic, estan disposats a vendre’ns “guies de supervivència per a la humanitat” amb la mateixa vehemència que els capellans antics venien butlles de la santa croada, amenaçant-nos ara de no poder menjar ni gota de carn a la futura Quaresma perpètua que s’acosta.

Perquè el món s’acaba. Harmagedon ve d’aquí a quatre dies. Milions de persones pateixen inseguretat alimentària, ens quedem sense pollastres, un exèrcit de senglars cau sobre Barcelona, s’eixuga el pantà de Sau i l’Apocalipsi és a la cantonada. Mai no deixa de sorprendre la quantitat de profetes de calamitats que és capaç de produir el món (ara mateix TV3 n’està ple) i la capacitat que té la gent d’empesca-se discursos adobats amb alguna dada tretta de context. El negoci de la por sempre ha funcionat i ara que la gent ja no va gaire a missa hi ha llestos que han après a activar-lo a través de les xarxes socials. Quan creus que ja s’acaba torna a començar i els predicadors l’han diversificat per fer caixa. Ja ho deien en temps antics, “festejant capellà i menjant xocolata”.

Si després resulta que el preu del gas baixa per comptes de pujar, si es tanca el forat de la capa d’ozó o si plou a la primavera, que és quan sempre ha plogut, no altera, com és obvi, les ganes de fer por dels predicadors. Els fets no estan pensats per desmentir les bones idees i tot és qüestió de seleccionar-los

amb una mica de gràcia. La por té un fonament biològic en la profunditat de l’encèfal i en una estructura antiquíssima, el sistema límbic. L’estrès i l’exposició continuada a entorns insegurs ajuda, a més, que creixi i provoca en la gent tota una sèrie de reaccions físiques i orgàniques fascinants. En definitiva, no podem viure sense una mica de por, però una dosi excessiva té conseqüències sinistres, primer sobre la libido i després per la vida mateixa. La pregunta és si no estarem abusant del discurs catastrofista i fent-nos mal gratuïtament, ja no a nivell personal sinó comunitari.

El col·lapsisme és una tesi acadèmica interessant però quan es barreja amb conspiranoia i xarxes tan sols provoca desmobilització social i una ansietat malaltissa. El mateix creador de la teoria, el sociòleg francès Pablo Servigne,

sempre ha considerat que la teoria té primàriament un valor pedagògic. Val a dir, no podem assegurar que hi haurà col·lapse (com no podem assegurar mai res sobre el futur en general) però creure que tot pot anar pitjor i que el món s’acaba és una eina interessant per acostar-nos a un món futur més equilibrat, més just.

Somrieu; al món, res humà no és etern. Voltaire va observar que els grecs i els romans juraven “pels déus immortals”, però que un dia els déus immortals van morir. Ben poc abans de les invasions bàrbares ningú a Roma imaginava que el sistema hagués de fer fallida. Per als defensors de la teoria del col·lapse

la nostra ceguesa davant la crisi ambiental és similar a la de tots els imperis anteriors que tampoc no han sabut anticipar-se a les causes del seu esfondrament. No és sobrer recordar la història, però la història també explica que de tot se surt, que els cicles són més llargs del que sembla i la capacitat humana per resistir i crear desafia la lògica més sinistra. Les decadències, també cal ressenyar-ho, produeixen bona literatura i espectacles edificants. No les desaproveu.

“Creure que tot pot anar a pitjor i que el món s’acaba és una eina interessant per acostar-nos a un món futur més equilibrat, més just”

AMB HUMOR

FINESTRA

Presidenta Beth Codina

Director editorial Agustí Danés

Coordinació i redacció Lourdes Corominas

Correctora Cristina Anfruns

Fotografies Aaron Blanco Tejedor (Unsplash),

Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i

Nikko Macaspac (Unsplash)

Disseny Neus Páez

Publicitat Jordi Roca

Edició i distribució Premsa d’Osona, SA, plaça de

la Catedral, 2, Vic

www.el9nou.cat